

پاسداران و حافظان دین و جامعه

در این مطلب به مناسبت روز پاسدار اشاره ای به پاسداران و حافظان دین و جامعه از منظر قرآن و روایات خواهیم داشت...

در این مطلب به مناسبت روز پاسدار اشاره ای به پاسداران و حافظان دین و جامعه از منظر قرآن و روایات خواهیم داشت

مقدمه:

امام حسین (ع) نماد بزرگترین پاسدار دین و آزادگی است. امام خمینی (ره) سوم شعبان سال ۱۳۵۸ را به مناسبت ولادت امام حسین (ع) روز پاسدار نامیدند. این نامگذاری به پاسداشت جانفشانی های امام حسین (ع) در راه اسلام و همچنین ارج نهادن به سیزیوشان پاسدار در طول تاریخ انقلاب اسلامی است.

پاسداری که در عرصه های مختلف از مرزهای ایران اسلامی دفاع کرده و در خدمت رسانی به مردم نقش پررنگی دارند. جشن ولادت سرداران کربلا در ۲۶ بقعه متبرکه استان خراسان جنوبی برگزار می شود.

لذا اینکه پاسدار کیست؟ مفهوم پاسداری چیست؟ و پاسداری از خود و خانواده و ماهیت و فلسفه وجودی پاسدار و پاسداری به چه معناست؟

و اینکه ایثار و فداکاری؛ چگونه از ویژگی اصلی پاسداران است؟ و در هنگام خطر مکر و مخالفت با دستورات الهی و پاسداری از دین باید چگونه باید باشد؟ همه مباحثی هستند که در قرآن و کلام معصوم علیهم السلام به این موارد اشاره گردیده است.

پاسداران و حافظان دین و جامعه

پیام امام خمینی (س) به مناسبت میلاد فرخنده سومین پیشوای شیعیان

روز مبارک سوم شعبان المعظم را که روز طلوعه پاسدار و پاسداری از مکتب مترقی اسلام است، به عموم هم میهنان و بخصوص پاسداران انقلاب اسلامی تبریک عرض [می کنم] و بحق باید این روز معظم را «روز پاسدار» بنامیم. روز ولادت با سعادت بزرگ پاسدار قرآن کریم و اسلام عزیز است.

پاسداری که هر چه داشت در راه هدف اهدا کرد و اسلام عزیز را از پرتگاه انحراف رژیم طاغوتی بنی امیه نجات داد. رژیم منحط بنی امیه می رفت تا اسلام را رژیم طاغوتی، و بنیانگذار اسلام را بر خلاف آنچه بوده معرفی کند.

هان، ای پاسداران عصر حاضر و انقلاب اسلامی! به امام امت و پاسدار قرآن کریم و اسلام عزیز اقتدا نموده حق پاسداری از انقلاب اسلامی را به خوبی ادا کنید؛ و از این منصب بزرگ، که منصب انبیای عظام و اولیای خداوند تعالی است به خوبی حفاظت کنید.

نکند خدای نخواستہ کاری کنید که مقام پاسداری لکه دار شود؛ و مبادا در لباس پاسداری از شما عملی صادر شود که موجب سرشکستگی اسلام باشد و خدای نخواستہ گفته شود پاسداران اسلام چون مأموران سازمان (سازمان امنیت کشور (ساواک)) هستند(1)

مفهوم پاسداری

پاسداری معنای گسترده ای دارد؛ پاسداری از مرزها، پاسداری از ارزش‌ها؛ ها، پاسداری از جامعه اسلامی، پاسداری از نفس و... .

پاسداری گاه با نیروی بازو و گاه با سخن گفتن و بیان حقایق صورت می گیرد. پاسدار انقلاب اسلامی، تنها یک لفظ نیست. یک واقعیت است.

بدین معنا که اگر کسی بخواهد برخلاف مسیر اسلام عملی انجام دهد، وظیفه هر مسلمانی است که از اسلام و ارزش‌ها و اسلام پاسداری کند. به تعبیر امام خمینی رحمه الله: «پاسداری از اسلام و قرآن کریم، همان صراط مستقیم است که در نماز از خدا طلب می کنیم».(2)

بنابراین، پاسدار بودن فقط به داشتن لباس و نشان نظامی نیست. مرزبانان کشور، نیروهای انتظامی، دانشمندان عرصه علم و پژوهشگران، هر یک از کیان و استقلال و شرف کشور دفاع می‌کنند و پاسدار به شمار می‌آیند.

پاسدار کیست؟

پاسدار کسی است که در حساس‌ترین لحظه‌های تاریخ، از میان خلق برمی‌خیزد و همچون دژی مستحکم، مردانه و شجاعانه برای رسیدن به حق و حقیقت و حفظ جامعه از سقوط و تباهی، گام برمی‌دارد.

این تعریف، به خوبی نقش و جایگاه پاسدار را در جامعه نشان می‌دهد. پاسدار، نه فقط یک نظامی، بلکه یک انسان فداکار و ایثارگر است که در مواقع بحرانی، برای دفاع از ارزش‌ها و آرمان‌های جامعه، پا به میدان می‌گذارد.

پاسدار، کسی است که در لحظه‌های حساس، از خودگذشتگی نشان می‌دهد و برای حفظ امنیت و آرامش جامعه، جان خود را نیز فدا می‌کند. پاسدار، نماد شجاعت، ایثار و فداکاری است.

در تاریخ انقلاب اسلامی ایران، پاسداران نقش بسیار مهمی در حفظ و حراست از انقلاب و دستاوردهای آن داشته‌اند. در دوران دفاع مقدس، پاسداران با رشادت‌های خود، از مرزهای کشور دفاع کردند و در برابر دشمن ایستادند.

پس از جنگ نیز، پاسداران در عرصه‌های مختلف سازندگی و خدمت به مردم، حضور فعال داشته‌اند. امروزه نیز، پاسداران در عرصه‌های مختلف فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی، در حال خدمت به مردم و جامعه هستند. پاسداران، همواره در کنار مردم و برای مردم هستند.

بنابراین، می‌توان گفت که پاسدار، کسی است که در هر زمان و مکانی، برای دفاع از حق و حقیقت و حفظ جامعه از خطر، آماده است. پاسدار، نماد ایثار و فداکاری است و همواره در قلب مردم جای دارد.

پاسداری از خود و خانواده

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا (3) ای کسانی که ایمان آورده‌اید، خودتان و کسانتان را از آتش دوزخ حفظ کنید.

نکات :

- 1- ایمان داشتن کافی نیست، حفظ و پاسداری آن از خطرات و آسیب‌ها مهم است. پس باید مراقبت کرد.
- 2- اولین گام در اصلاحات، اصلاح و پاسداری از خود و بستگان و سپس اصلاح و پاسداری از جامعه است. در این آیه، اصلاح خود و بستگان و سپس در آیه نهم، اصلاح جامعه از طریق جهاد با کفار و منافقان آمده است.
- 3- ایمان به معاد و دوزخ، نقش مهمی در ایجاد تقوا و اصلاح خود و دیگران دارد. «قُوا أَنْفُسَكُمْ وَ أَهْلِيكُمْ نَارًا وَقَوْذَهَا النَّاسُ وَ الْجَارَةَ»
- 4- تربیت و پاسداری دینی فرزندان، بر عهده مدیر خانواده است. 5- نفس انسان، سرکش است و نیاز به حفاظت و پاسداری دارد.
- 5- اولی‌ترین فرد به حفظ و پاسداری انسان، خود انسان است.
- 6- تا زنجیر از پای خود باز نکنیم، و پاسدار خوبی برای خود نباشیم نمی‌توانیم دیگران را آزاد کنیم. خودسازی و پاسداری از شرط موفقیت در ساختن خانواده و جامعه است (4)

آیات مرتبط با پاسداری از دین و آیین

حفاظت الهی از قرآن کریم

«وَإِنَّا لَهُ لِحَافِظُونَ» (5) البته ما قرآن را بر تو نازل کردیم و ما هم آن را محققاً محفوظ خواهیم داشت. این آیه به صراحت بیان می‌کند که خداوند خود حافظ و نگهبان قرآن کریم است و از هرگونه تحریف و تغییری مصون می‌دارد. و به عنوان اولین و مهمترین اصل در بحث پاسداری از دین، بر حفاظت الهی از کلام وحی تأکید می‌کند.

علاوه بر وعده خداوند مبنی بر حفاظت از قرآن، مسلمانان از آغاز، قرآن را حفظ کرده و در نوشتن و حفظ آن جدی بودند، حتی آموزش قرآن را مهریه زنان فرار می‌دادند، در نمازها می‌خواندند و کاتبان وحی افراد متعدّد بودند که یکی از آنان حضرت علی علیه

السلام بود و امامان اهل بیت علیهم السلام مردم را به همین قرآن موجود دعوت می کردند.

به علاوه حدیث ثقلین از شخص پیامبر که فرمودند: من دو چیز گرانبها در میان شما می گذارم و می روم؛ یکی قرآن و دیگری اهلیت، که این دو هرگز از هم جدا نمی شوند و اگر شما به هر دو تمسک کنید، هرگز گمراه نخواهید شد. گواه دیگری بر سلامت قرآن است و به راستی مگر می توان گفت رسالت پیامبر ثابت ولی کتابش متغیر است؟!

1- خداوند متعال خود حافظ و نگهبان قرآن کریم است و این کتاب آسمانی را از هرگونه تحریف و تغییری مصون داشته است. این موضوع در آیه «إِنَّا لَهُ لِحَافِظُونَ» (6) به صراحت بیان شده است.

2- کلمه «لِحَافِظُونَ» در آیه مذکور، که اسم فاعل و رمز دوام است، نشان می دهد که حفاظت از قرآن کریم دائمی و همیشگی است و تا روز قیامت ادامه خواهد داشت.

3- یکی از امتیازات بزرگ قرآن کریم، مصونیت آن از تحریف است. این موضوع نه تنها در آیات قرآن بلکه در روایات و احادیث اسلامی نیز به آن اشاره شده است.

2- مصونیت قرآن از تحریف، یکی از پیشگویی های این کتاب آسمانی است که به حقیقت پیوسته و نشان از حقانیت آن دارد.

4- اگرچه خداوند خود حافظ قرآن است، اما این موضوع نافی مسئولیت مسلمانان در حفظ و پاسداری از این کتاب آسمانی نیست. مسلمانان نیز باید با تلاوت، تدبر و عمل به دستورات قرآن، در حفظ و نشر آن بکوشند.

حفاظت از قرآن کریم، از مهمترین وظایف مسلمانان است. این کتاب آسمانی نه تنها باید از تحریف و تغییر مصون باشد، بلکه باید در زندگی فردی و اجتماعی مسلمانان نیز جاری و ساری باشد. عمل به دستورات قرآن و نشر آموزه های آن، از مصادیق بارز پاسداری از این کتاب مقدس است.

مقابله با دشمنان دین

«يُرِيدُونَ أَن يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ يَأْفُواهُمْ وَيَأْتِي اللَّهَ إِلَّا أَن يُنِيمَ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ» (7) این آیه به توطئه های دشمنان برای خاموش کردن نور الهی و نابودی دین اشاره می کند و در مقابل، بر اراده خداوند برای کامل کردن و گسترش دین خود تأکید می ورزد.

پس این آیه به وظیفه مؤمنان در مقابله با دشمنان دین و خنثی کردن توطئه های آنان اشاره دارد که از مصادیق بارز پاسداری از دین است.

1. توطئه دائمی دشمنان

«يُرِيدُونَ» (فعل مضارع) نشان دهنده استمرار و تداوم توطئه های دشمنان برای خاموش کردن نور الهی است. پاسداری از دین ایجاب می کند که همواره نسبت به توطئه های دشمنان هوشیار باشیم و برای مقابله با آنها آماده باشیم.

2. هدف دشمنان: نابودی دین

«أَن يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ» بیانگر هدف نهایی دشمنان، یعنی نابودی دین و خاموش کردن نور هدایت الهی است. پاسداری از دین به معنای دفاع از اصل دین و جلوگیری از نابودی آن توسط دشمنان است.

3. ابزار دشمنان: تبلیغات و جنگ نرم

«يَأْفُواهُمْ» اشاره به استفاده دشمنان از تبلیغات و جنگ نرم برای رسیدن به اهداف خود دارد. پاسداری از دین شامل مقابله با تبلیغات سوء دشمنان و خنثی کردن توطئه های آنها در جنگ نرم نیز می شود.

4. بی اثر بودن تلاش دشمنان

تشبیه تلاش دشمنان به فوت کردن به خورشید («يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ يَأْفُواهُمْ») نشان می دهد که این تلاش ها همواره بی نتیجه بوده و نور الهی همواره پابرجاست. این نکته به مؤمنان امید و انگیزه می دهد که در مسیر پاسداری از دین، از تلاش دشمنان نهراسند و به پیروزی نهایی ایمان داشته باشند.

اراده الهی: تکمیل نور خود

«وَيَأْتِي اللَّهَ إِلَّا أَن يُنِيمَ نُورَهُ» بیانگر اراده قطعی خداوند برای تکمیل و گسترش نور دین خود است، هرچند دشمنان آن را

نپسندند. این نکته تأکید می کند که پاسداری از دین، در واقع همراهی با اراده الهی و تحقق وعده او در پیروزی نهایی دین اسلام است.

پس در این آیه از سوره توبه با بیان نکات کلیدی در مورد توطئه های دشمنان و اراده الهی، به مؤمنان انگیزه و امید می بخشد تا در مسیر پاسداری از دین، ثابت قدم باشند و از هیچ تلاشی فروگذار نکنند. این آیه به ما یادآوری می کند که پاسداری از دین، وظیفه ای دائمی و همگانی است و نیازمند هوشیاری، آمادگی و عمل به موقع است.

اهمیت خمس در دینداری

«وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَأَبْنِ السَّبِيلِ إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا أُنزَلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ يَوْمَ التَّقَىٰ الْجَمْعَانَ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ» (8)

و بدانید هر چیزی را که [از راه جهاد یا کسب یا هر طریق مشروعی] به عنوان غنیمت و فایده به دست آوردید [کم باشد یا زیاد] یک پنجم آن برای خدا و رسول خدا (صلی الله علیه وآله) و خویشان پیامبر، و یتیمان و مسکینان و در راه ماندگان است، .

اگر به خدا و آنچه بر بنده اش روز جدا کننده حق از باطل، روز رویارویی دو گروه [مؤمن و کافر در جنگ بدر] نازل کردیم، ایمان آورده اید [پس آن را به عنوان حقی واجب به خدا و رسول و دیگر نامبردگان بپردازید]؛ و خدا بر هرکاری تواناست.

این آیه بر اهمیت پرداخت خمس به عنوان یکی از ارکان دینداری تأکید می کند و آن را نشانه صداقت در ایمان می داند. این آیه نشان می دهد که پاسداری از دین تنها به انجام عبادات و شعائر محدود نمی شود، بلکه شامل عمل به دستورات مالی اسلام و پرداخت حقوق الهی نیز می شود.

غلبه اراده الهی بر توطئه ها

عبارت «وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَىٰ أَمْرِهِ» (9) به معنای غلبه اراده و قدرت خداوند بر همه چیز است و هیچ کس نمی تواند با او مقابله کند. این عبارت، نقش مهمی در تقویت روحیه مؤمنان در مسیر پاسداری از دین ایفا می کند و به آنها اطمینان می دهد که خداوند همواره پشتیبان و یاور آنها خواهد بود.

1. امیدواری به پیروزی نهایی

این عبارت به مؤمنان امید می دهد که در مسیر پاسداری از دین، حتی اگر با مشکلات و چالش های بسیاری روبرو شوند، در نهایت پیروزی از آن آنها خواهد بود؛ زیرا اراده خداوند بر همه چیز غالب است و هیچ قدرتی نمی تواند مانع تحقق آن شود.

2. عدم ترس از دشمنان

این عبارت به مؤمنان شجاعت و اعتماد به نفس می بخشد و از آنها می خواهد که در برابر دشمنان دین، هراسی به دل راه ندهند؛ زیرا خداوند پشتیبان آنهاست و هیچ توطئه ای از سوی دشمنان نمی تواند به نتیجه برسد.

3. توکل بر خداوند

این عبارت به مؤمنان یادآوری می کند که در همه حال، باید بر خداوند توکل کنند و از او یاری بخواهند؛ زیرا او تنها قدرت مطلق است و می تواند همه مشکلات را برطرف کند.

4. صبر و استقامت

این عبارت به مؤمنان توصیه می کند که در مسیر پاسداری از دین، صبور و استوار باشند و در برابر مشکلات و سختی ها، از خود ضعف نشان ندهند؛ زیرا خداوند با صابران است و آنها را در این راه، کمک و یاری خواهد کرد.

5. تحقق وعده های الهی

این عبارت به مؤمنان اطمینان می دهد که وعده های خداوند در مورد پیروزی نهایی دین اسلام، حتماً محقق خواهد شد و هیچ چیز نمی تواند مانع آن شود.

رهبر معظم انقلاب اسلامی نیز با استناد به همین آیه شریفه و آیات مشابه، همواره بر غلبه اراده الهی و پیروزی نهایی جبهه حق تأکید می کنند و به مؤمنان امید و انگیزه می بخشند.

رهبر انقلاب می فرماید امروز دنیای اسلام افق روشنی در مقابل خود مشاهده میکند. دشمنان بزرگ و مستکبران گردن کلفت

عالم که همه ی دنیا در اختیار آنها هست، امروز در مقابل خیزش امتهای مسلمان و بیداری ملت‌های مسلمان احساس ناتوانی می‌کنند؛ راه بر روی آنها بسته است و این نشان دهنده ی وعده ی الهی است که فرمود:

«و لینصرنّ الله من ینصره انّ الله لقیوّ عزیز». (10) و فرمود: «و نرید ان نمّن علی الذین استضعفوا فی الأرض و نجعلهم ائمة و نجعلهم الوارثین». (11) اینها وعده ی الهی است.

و فرمود: «و الله غالب علی أمره». (12) این وعده های الهی به برکت بیداری و حرکت مسلمانها بتدریج خود را نشان میدهد. (13)

بیداری اسلامی، وعده های الهی آیات و عبارات ذکر شده در متن، همگی بر اهمیت پاسداری از دین و آیین تأکید دارند و وظایف مختلفی را که بر عهده مؤمنان در این زمینه است، بیان می‌کنند.

از حفاظت از کلام وحی گرفته تا مقابله با دشمنان، عمل به دستورات الهی و توکل بر قدرت لایزال او، همگی از مصادیق پاسداری از دین به شمار می‌روند.

ماهیت و فلسفه وجودی پاسدار و پاسداری امام خمینی رحمه الله، پاسدار و پاسداری را ادامه زنجیره نبوت و امامت از حضرت آدم علیه السلام تا حضرت محمد صلی الله علیه و آله و از حضرت محمد صلی الله علیه و آله و از امام حسین علیه السلام تا انقلاب مهدی و برپایی کامل حکومت عدل الهی می‌داند و پاسدار را پاسدار حق و قرآن و اسلام برمی‌شمرد.

ایشان، پاسداران را سربازان خدا و سربازان امام زمان معرفی می‌کنند. امام خمینی رحمه الله، پاسداری از اسلام را بالاترین پاسداری می‌داند و آشکارا به پاسداران دستور می‌دهد که اسلام را حفظ کنند و به نسل آینده انتقال دهند. (14)

فلسفه وجودی سپاه پاسداران، حفظ دست آوردها و اهداف موردنظر انقلاب اسلامی است. انقلابی که ریشه های فساد و وابستگی را قطع و نهال پاک ایمان و استقلال را در کشور و در دل امت ایران، بارور و با رحمت ولایت، آن را آبیاری کرد. سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در دوره های گوناگون زمانی، درگیر مبارزه با انواع توطئه ها و تهدیدهای دشمنان بر ضد انقلاب اسلامی بوده و برای خنثی سازی آنها تلاش کرده است. (15)

ارزش و مقام پاسدار و پاسداری امام خمینی رحمه الله، معمار بزرگ انقلاب، ارزش پاسدارانی را که برای خدا خدمت می‌کنند، چنین بیان می‌کند: پاسداران، از ارکان کشور هستند؛ مجاهدانی که هم در پشت جبهه ها و هم در جبهه های نبرد علیه کفار مجاهدت می‌کنند.

پاسداران، همان مجاهدان فی سبیل الله هستند که مقامشان بزرگ تر از آن است که گوهر زیبای عمل خود را به عیار پست دنیا محک بزنند. آنان، فرزندان دفاع مقدس و پرچم داران عزت مسلمین و سپر حوادث کشورند. (16)

پاسدار در کلام معصوم علیهم السلام
1- ارزش پاسداری و مرزبانی

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرماید: یک روز مرزبانی در راه خدا از یک ماه شب زنده داری و روزه داری بهتر است. (17)

2- چشمان نگهبان

پیامبر اسلام می‌فرماید: دو چشمند که آتش به آنها نمی‌رسد: چشمی که از ترس خدا بگرید و چشمی که شب ها در راه خدا نگهبانی دهد. (18)

3- پاسداری و دفاع از ما

رسول اکرم (ص) کسی را که در پاسداری و دفاع از مالش کشته شود، شهید شمرده است ((مَنْ قَتِلَ دُونَ مَالِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ)) (19)

آبرو در اسلام به قدری ارزشمند است که هر گاه امر دایر شود بین حفظ مال و آبرو، باید مال را فدای آبرو کرد. همان حضرت می فرماید:

قُوا يَا مَوَالِكُمْ عَنْ أَعْرَاضِكُمْ. (20) آبرویتان را به وسیله اموالتان حفظ کنید. گاهی پاسداری، محافظت و حراست از نعمتهایی است که خداوند متعال در اختیار انسان قرار داده است و جا دارد که انسان از آنها به عنوان امانتهای الهی محافظت کند. رسول خدا(ص) می فرماید:

أَحْسِنُوا جَوَارَ نِعْمِ اللَّهِ لِاتَّنَفُّوا فَقَلَّمَا زَالَتْ عَنْ قَوْمٍ قِعَادَتُ إِلَيْهِمْ. (21) قدر نعمتهای خدا را بدانید و آن را از خود مرانید؛ زیرا کمتر ممکن است نعمتی از قومی زایل شود، سپس به آنان برگردد.

امام علی (ع) نیز می فرماید: لَنْ يَغْدِرَ أَحَدٌ أَنْ يُحَصِّنَ النِّعَمَ يَمَثُلُ شُكْرَهَا. (22) هرگز کسی نمی تواند از نعمتها محافظت و نگهداری کند به [چیزی] مانند شکر آنها.

گوهر گرانبهای دین و آیین، آرمانها و ارزشهای اسلامی، نعمت انقلاب، ولایت و رهبری از مهم ترین و ارزنده ترین این نعمتهاست که شایسته است انسان در حفظ و حراست آنها از جان و مال و آبروی خود مایه بگذارد.

زمانی نیز منظور از پاسداری، محافظت و حراست از مرزها و سرحدات کشور اسلامی است. موضوع مقاله، پاسداری از دین و انقلاب، نظام مقدس جمهوری اسلامی و مرزهای کشور اسلامی است.

خطر مکر با دستورات الهی و پاسداری از دین
آیه شریفه «وَمَكْرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ» به صراحت بیان می کند که مکر و حيله در برابر خداوند، عاقبتی جز شکست و زیان ندارد. (23)

این آیه و داستان های مشابه در قرآن و روایات، هشدار جدی به کسانی است که قصد دارند با ترفند و حيله، از انجام وظایف الهی شانه خالی کنند یا به نوعی، دین را دور بزنند.

این آیه به ما می آموزد که فریب و حيله در برابر خداوند، در واقع فریبی است که انسان به خودش می زند. کسی که فکر می کند با انجام ظاهری برخی از اعمال دینی و عدم رعایت کامل دستورات الهی، می تواند خدا را فریب دهد، در حقیقت خود را فریب داده است و از پاداش و رحمت الهی محروم خواهد شد.

مبارزه با طاغوت برای حفظ دین

1. دعوت انبیا به توحید و مبارزه با طاغوت
آیه شریفه «وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ» (24) به صراحت بیان می کند که هدف از بعثت انبیا، دعوت مردم به پرستش خداوند و دوری از طاغوت بوده است. این نشان می دهد که مبارزه با طاغوت و هرگونه انحراف از توحید، از وظایف اصلی پاسداران دین در طول تاریخ بوده است.

2. طاغوت، مانع بندگی خدا

بسیاری از حاکمان و قدرت های جهانی، اگرچه ممکن است ظاهری از دینداری داشته باشند، اما در عمل، طاغوت هستند؛ زیرا مانع از بندگی خالصانه خداوند و اجرای احکام الهی می شوند. پاسداران دین وظیفه دارند در برابر چنین طاغوت هایی ایستادگی کنند و از حقوق مردم و اجرای عدالت دفاع کنند.

3. اهمیت اجتناب از طاغوت در دینداری

دینداری واقعی، تنها به انجام برخی از شعائر و مناسک محدود نمی شود، بلکه شامل اجتناب از طاغوت و هرگونه انحراف از مسیر حق نیز می شود. کسی که به طاغوت گرایش داشته باشد، نمی تواند بنده واقعی خدا باشد.

4. لزوم روشننگری و امر به معروف و نهی از منکر

امام حسین (ع) با قیام خود در کربلا، نمونه ای بارز از مبارزه با طاغوت و احیای امر به معروف و نهی از منکر را به نمایش گذاشتند. پاسداران دین نیز وظیفه دارند با روشننگری و تبیین حقایق، مردم را از خطر طاغوت و انحرافات آگاه کنند و در برابر بی عدالتی و ظلم ایستادگی کنند.

پس مبارزه با طاغوت و حفظ دین در برابر انحرافات، از وظایف اصلی پاسداران دین است. این وظیفه، نه تنها در زمان غیبت امام معصوم (ع)، بلکه در همه زمان ها و شرایط، بر عهده کسانی است که دغدغه دین و جامعه را دارند. پاسداران دین باید با بصیرت و آگاهی، در برابر طاغوت های زمان خود ایستادگی کنند و از حقوق مردم و اجرای عدالت دفاع کنند.

پاسداری از دین، اطاعت کامل از خداوند

پاسداری از دین، تنها به انجام برخی از شعائر و مناسک محدود نمی شود، بلکه شامل اطاعت کامل از دستورات خداوند در همه زمینه ها می شود. کسی که قصد دارد با حيله و ترفند، از انجام برخی از وظایف دینی شانه خالی کند، در واقع به دین خیانت کرده و از مسیر پاسداری از آن خارج شده است.

آیه «وَمَكْرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ» (25) و داستان های مشابه، به ما یادآوری می کنند که پاسداری از دین، نیازمند اطاعت کامل از دستورات خداوند و پرهیز از هرگونه حيله و ترفند است. کسانی که قصد دارند با مکر و حيله، از انجام وظایف دینی شانه خالی کنند، در واقع به خود و دین خود خیانت کرده اند و از مسیر سعادت و رستگاری دور شده اند.

پاسداری از دین، وظیفه ای همگانی:

اینطور نیست که حالا ما پاسدار شدیم، بتوانیم هرطور می خواهیم استفاده کنیم. یا حتی مثلاً رئیس شدیم، یا روحانی شدیم، یا امام جمعه شدیم، یا وکیل و وزیر و سفیر شدیم، یعنی این پست ها برای انسان مصونیت نمی آورد.

حتی زن پیغمبر، خدا در قرآن به زن پیغمبر می گوید: فکر نکنی زن پیغمبر هستید، باید خط ویژه بروید. اگر شما خلاف کنید دو برابر باقی زن ها عقوبت دارید. «يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِّنَ النِّسَاءِ» (26) ای زنان پیغمبر! شما با باقی زن ها فرق می کنید.

«يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ مَن يَأْتِ مِنْكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مَّبِيئَةٍ يُضَاعَفْ» (27) اگر شما خلافکار شدید، «يُضَاعَفْ» گناه شما مضاعف است. دو برابر است!

اگر یک روحانی سیگار بکشد، این جرمش بیش از یک کت و شلواری است. این روحانی اگر در مسجد سیگار بکشد، جرمش بیشتر می شود.

در مسجد اگر در محراب سیگار بکشد، جرمش بیشتر می شود. باید مواظب باشیم، زن و شوهری که با هم مشکل دارند، اگر رو به روی بچه ها با هم دعوا کنند و حرف ناروا بزنند، این گناه زن و شوهر بیش از … چون بچه دید که مادرش به پدر چه گفت. یا بابا به مامان چه گفت.

معلم اگر خلاف کند، گنااهش بیش از شاگرد است. عالم بیش از غیر عالم است. پیش نماز غیر از پس نماز است. یک کسی که … در جمهوری اسلامی اگر به اسم اسلام خلاف کنیم، فردا بگویند: بله، در جمهوری اسلامی ما بپرسیم از سازمان های بین المللی بپرسیم، بیشترین تخلف در کدام کشور می شود.

اگر گفتند کمترین تخلف در ایران شد، الحمدلله! معلوم می شود مردم ایران پاسدار هستند. یعنی از دینشان، از تقواشان، از ایمانشان، از شهوتشان، از چشمشان حفظ می کنند.

اما اگر دیدیم نه کمترین خلاف در فلان کشور ولی بیشترین خلاف است. الآن اینهایی که تریاک تولید می کنند، اینها مسلمان هستند. پاسدار دین هستند. می گویند: بله، این منطقه اسلام نشین، مسلمان نشین، تریاک تولید می کند. بیشترین اختلاس کجا می شود؟

در دنیا کدام گوشه دنیا جنگل ها را بیشتر می برند؟ این برگ های درخت برای ما اکسیژن ندارد، برای امت اکسیژن می سازد. شما برگ های درخت ها را قطع می کنید، خلاف می کنید. پاسداری از جنگل ها، پاسداری از …

یک کسی را حضرت دید، در یک آبی رفت، غسل می کند. امام فرمود: چرا در این آب غسل می کنی؟ این آب آشامیدنی است. در آب آشامیدنی حق غسل کردن نداری.

«لا تفسد علی الناس ماءهم» (28) (از آلوده کردن آب دشمنان بپرهیزید.) آب مردم را فاسد نکن. بعضی ها جارو می کنند، زباله هایشان را در جوی آب می ریزند. خلاف است! حتی داریم آب دهانت را حق نداری در چاه بیاندازی. ممکن است خواسته باشند

در آینده از این چاه آب بردارند. آب دهانت را حق نداری در چاه بیاندازی.

در بیابان اگر زیر درختی مردم می نشینند و از سایه آن استفاده می کنند، آنجا کسی حق ادرار کردن ندارد. پاسداری یک شغل نیست.

همه ما، الآن این پلک پاسدار است. چون این پلک نباشد آدم هی نگاه می کند. نباید به هر چیزی نگاه کرد. من باید از چشمم حفاظت کنم. ممکن است کسی شغلش پاسدار باشد، خوب از کشور پاسداری می کنی دستت درد نکند.

غیظ هم که کردی خودت را حفاظت می کنی. یا غیظ که کردی هرکار بخواهی می کنی. عصبانی شدی هرچه می خواهی می گویی. حتی در روزه به ما می گویند: کسی که روزه می گیرد، فقط نباید شکمش روزه باشد. چشمش هم باید روزه بگیرد. همینطور که هر چیزی را نمی خوری، هر چیزی را هم نبین و هر کاری را هم نگو. این پاسداری است.

اینکه می گویند: شراب حرام است خودش یک پاسداری است. پاسداری از عقل، اگر کسی می تواند حفاظت کند او باید مسئول باشد. باید پست را به پاسدار واقعی داد. چون یوسف به پادشاه مصر گفت:

«اجْعَلْنِي عَلَىٰ خَزَائِنِ الْأَرْضِ» (29) مسأله گندم و ارتزاق، رزق مردم را در اختیار من بگذار. چرا؟ برای اینکه من پاسدار هستم. «إِنِّي حَفِيظٌ عَلَيْكُمْ» حفیظ یعنی پاسدار هستم. من می توانم گندم ها را طوری جیره بندی کنم که در حق کسی اجحاف نشود. ظلم نشود. بلد هستم چه کنم.

1- هیچ مقام و موقعیتی، از جمله پاسداری، ریاست، روحانیت، امامت جمعه، وکالت، وزارت و سفارت، برای انسان مصونیت از خطا و گناه ایجاد نمی کند.

2- کسانی که در موقعیت های برجسته قرار دارند، در صورت خطا و گناه، مسئولیت مضاعف دارند و عقوبت آنها بیشتر است. برای مثال، گناه زن پیامبر، روحانی، معلم، عالم و... بیشتر از دیگران است.

3- پاسداری از دین شامل حفظ محیط زیست، مانند جنگل ها و منابع آب نیز می شود. قطع درختان و آلوده کردن آب، خلاف شرع و از مصادیق عدم پاسداری از دین است.

4- مسئولیت ها باید به افراد شایسته و پاسدار واقعی دین سپرده شود. حضرت یوسف (ع) با معرفی خود به عنوان فردی "حفیظ" (نگهبان و پاسدار) و "علیم" (دانا)، مسئولیت خزائن زمین را بر عهده گرفت.

5- میزان تخلفات و جرایم در یک جامعه، معیاری برای سنجش میزان پاسداری مردم از دین است. هرچه تخلفات کمتر باشد، نشان دهنده پاسداری بیشتر از دین است.

پس پاسداری از دین، وظیفه ای همگانی است و شامل همه جوانب زندگی فردی و اجتماعی می شود. این امر، نیازمند مراقبت دائمی از رفتار و گفتار، رعایت اخلاق اسلامی، حفظ محیط زیست و پرهیز از هرگونه سوء استفاده از موقعیت های اجتماعی و سیاسی است.

پاسداری فقط پاسداری مرز نیست
پاسداری فقط پاسداری مرز نیست. پاسداری یک معنای وسیعی دارد. هر یک از ما پاسداریم نسبت به دیگران. من باید نصیحت بکنم به شما؛ شما به من نصیحت کنید.

من به شما بگویم که امروز که روز امتحان است خوب از امتحان بیرون بیایید. شما هم به من همین معنا را بگویید. من به شما عرض کنم که با مظلومها، با زبردستهای خودتان، خوب رفتار کنید؛ عادلانه رفتار کنید. شما هم به من بگویید همه ما مسئولیم؛ کُلُّكُمْ رَاعٍ وَ كُلُّكُمْ مَسْئُولٌ (30)

همه ما مثل شبانها هستیم؛ و همه ما مسئول هستیم از این شبانی. همان طوری که می دانید شبان نسبت به آن گوسفندهایی که زبردستش است محبت دارد، آنها را در جایی که علغزار باشد، در جایی که آب خوب باشد، می برد و آنجا تربیت می کند.

همه ما نسبت به هم اینطور باید باشیم؛ مثل شبانی که گوسفندهای خودش را با محبت، بدون آزار، تربیت می کند، ما هم اینطور باشیم.

نبادا که یکی از ما خدای نخواستہ حالا که آزاد است به آن دوست زبردستش، به آن شخص زیر دستش، تعدی بکند، تجاوز بکند. تعدی و تجاوز عبارت از همانهایی است که اسلام منع کرده است. (31)

لزوم پاسداری از نفس من امیدوارم که همان طوری که شما پاسدارهای اسلام هستید، پاسداری از خودتان هم بکنید، پاسداری از نفس خودتان بکنید؛ نگذارید نفس سرکشی بکند، هر کاری می خواهد بکند. مهار کنید نفس خودتان را که تابع اسلام باشد. هرچه خدا می خواهد عمل بکنید. (32)

ادای حق پاسداری با خدمت عاشقانه اگر پاسدارهای اسلامی ما پاسداری از خودشان هم بکنند که در این خدمتی که هستند یک خدمت صادقانه، یک خدمت عاشقانه برای اسلام و یک خدمتی که مستقیم در راه اسلام باشد اگر بکنند، اینها پاسداری را حقش را عمل کردند...

لہذا شما جوانها که پاسدار جمهوری اسلامی هستید و روحانیون که پاسدار احکام اسلام و قرآن هستند وظیفه تان زیاد و شغلتان شریف. شغل شغل شریف؛ برای اینکه پاسداری از اسلام یک شغل بسیار شریفی است؛ و مسئولیتش هم زیاد است.

باید حفظ کنید این حدود و ثغور اسلامی را. فقط این نباشد که ما پاسدار هستیم، ما هم بگوییم ما روحانی هستیم، شما هم بگویید ما پاسدار، و خدای نخواستہ به وظایفی که پاسداران و روحانیون باید عمل بکنند ما یکوقت خدای نخواستہ نکنیم. باید همان طوری که مدعی هستیم ما که ما پاسدار هستیم و پاسدار جمهوری اسلام و پاسدار احکام اسلام هستیم،.

باید خودمان ابتدائاً مرزمان همان مرز اسلام باشد، راهمان همان راه مستقیم اسلام باشد؛ تا این ادعای ما پیش خدا قبول بشود. اگر فرض بفرمایید که مردم هم مطلع نشوند که ما برخلاف داریم عمل می کنیم، خدا که می داند؛ در محضر خداست.

در پیشگاه خدا ما نمی توانیم آن وقت ادعا کنیم که ما پاسدار هستیم. برای اینکه ما که خودمان برخلاف موازین اسلام خدای نخواستہ عمل بکنیم، بعد بخواهیم ادعا کنیم که ما نگرهبان اسلام هستیم، کسی که خودش برخلاف اسلام عمل می کند نمی تواند بگوید من نگرهبان هستم؛

یک کسی که خودش دزد است نمی تواند بگوید من نگرهبان هستم، من پاسبان هستم. پاسبان وقتی دزد باشد پاسبان نیست؛ دزد است. پاسدار خدای نخواستہ اگر برخلاف موازین اسلام باشد، پاسدار نیست. این یک آدمی است که برخلاف اسلام است. (33)

انطباق اعمال پاسداران با اسلام پاسداری از جمهوری اسلام و مکتب اسلام این است که ما اعمالمان همان طوری که اسلام مقرر فرموده است باشد. اگر اعمال پاسدارهای جمهوری اسلام همان اعمال اسلام باشد، موافق رضای خدا باشد، با بندگان خدا رفتارش رفتار برادرانه باشد، حتی [با] آنهایی هم که معصیت کار هستند. (34)

مسئولیت پاسداران در درگاه خداوند بنابراین، از من تا آقا، تا همه اقشار ملت، الآن پاسداری از اسلام به این معنا [ست] که همچو پاسداری بکنیم که بهانه دست این اشخاصی که بهانه گیر هستند و جرم من را و جرم شما را پای مکتب حساب می کنند، یک همچو بهانه ای دست اینها ندهیم. از خودمان پاسداری کنیم.

بدانیم که ما تحت مراقبت دشمن هستیم؛ تحت مراقبت دوست هستیم؛ تحت مراقبت اولیای خدا هستیم؛ تحت مراقبت خدا هم هستیم. عالم محضر خداست، الآن ما در محضر خدا هستیم. خدا همه جا هست؛ حضور دارد. اگر خلافتی بکنیم، در حضور خدا خلافت کردیم؛ در محضر خدا خلافت کردیم.

و با ادعای به اینکه جمهوری اسلامی است و الآن هم رژیم، رژیم جمهوری اسلامی است، اگر خدای نخواستہ ما به وظایفی که باید پاسدار عمل کند [عمل نکنیم]، من هم پاسدارم، آقا هم پاسدار است، و شما همه، همه ملت اسلام پاسدار اسلامند؛

گلگم راع و گلگم مسؤل همه باید رعایت بکنند، همه مسئول هستند، اگر بنا باشد که خدای نخواستہ در یک قطعہ از زمان کہ حساسترین قطعات زمان است .

بر کشور ما و بر اسلام، اگر خدای نخواستہ از پاسدار، چه پاسدار روحانی، کہ آنها هم همه پاسدارند - روحانیون - و چه شما آقایان کہ پاسدار هستید، اگر از این دو قشر پاسدار اشتباه و خطایی واقع بشود، اینہایی کہ دشمن اند پای اسلام حساب می کنند. دستہا نہ، دشمنہا پای اسلام حساب می کنند و مکتب ما را می کوبند، و این یک مسئولیت بزرگی است برای ہمہ.(35)

دعای امام سجاد علیہ السلام درباره مرزبانان

- پروردگار من! مرزہای اسلام را از حملہ دشمنان در پناہ خود محفوظ بدار و مرزبانان ما را در ایفای وظایفی کہ بہ عہدہ دارند، حمایت کن و عطایا و مواہب خود را درباره آنان تکمیل فرمای. بر شمار سربازان ما کہ از مرزہای ما پاس می⟨ دارند، بیفزای و حربہ آنان را بر ضد دشمن کارگر کن و سنگرشان را از آسیب شکست در امان دار و جمعیتشان را هنگام دفاع از پریشانی ایمن ساز و بہ تدبیر خویش، صفوفشان را بہ ہم پیوند ده و رشتہ وحدت و وصلتشان را از ہم مگسل و هدفشان را ہموارہ یکتا گردان و در سایہ صبر و صولت، پیروزشان فرمای و حیلہ و⟨ های نظامی⟨ شان را ہمیشہ با پیروزی مقرون دار.

- پروردگارا! جان سربازان ما را کہ در مرزہا خدمت می⟨ کنند، با فروغ علم بیفروز و آنچه را نمی⟨ داند، بہ آنان بیاموز و آنچه را نمی⟨ شناسند، بہ آنان بشناسان و چشمشان را در بینایی توانا گردان تا آن حقایقی را کہ نمی⟨ توان دید، ببینند. در آن هنگام نیز کہ سربازان ما بر قلب دشمن حملہ می⟨ آورند، یاد دنیا را از ضمیرشان بہ در آور تا بہ دلربایی⟨ های فریبندہ⟨ اش فریب نخورند و خود را نیازند. جمال زیور و زر را در برابرشان از جلوہ برانداز تا بہ ہوای زیور و زر بہ دشمن پشت نکنند و از توش و توان در نمانند...⟨ (36)

نتیجہ:

1- در آرم سپاہ پاسداران، مفهوم "لا" بہ عنوان نمادی از نفی و نیستی، عمق و ماہیت این نہاد را آشکار می سازد. "لا" بہ معنای نفی ہمہ وابستگی ہا و تعلقات است و این مفهوم، جوہرہ اصلی آزادی و استقلال را تشکیل می دہد. آزادی واقعی در رہایی از بند ہرگونہ غیر خدا و استقلال، ریشہ در نفی ہمہ وابستگی ہا دارد.

2. سپاہ پاسداران انقلاب اسلامی، برآمده از دل مردم مؤمن و متکی بہ آنان است. این نہاد، در کنار پیشکسوتان عرصہ نظامی، یعنی ارتش جمهوری اسلامی ایران و گردان های رزمی - مہندسی جہاد سازندگی، مجموعہ ای قدرتمند را تشکیل دادہ است کہ امروزہ بہ یکی از بزرگترین قدرت های نظامی جہان تبدیل شدہ است.

3. ای پاسداران عصر حاضر و انقلاب اسلامی! شما وارثان راہ امام حسین (ع) هستید، همان کسی کہ بہ حق، پاسدار حرمت انسانیت و آزادمردی بود. بہ پاسداران قرآن کریم اقتدا کنید و حق پاسداری از اسلام و انقلاب اسلامی را بہ شایستگی ادا نمایید. این جایگاہ عظیم، جایگاہ پیامبران و اولیای خداوند است، پس آن را بہ درستی پاس بدارید.

4. آنان کہ از مرگ می ترسند، از کربلا رانده می شوند. پاسداران، جنگاوران عرصہ جہادند کہ راہ حقیقت را از میان آتش و خطر یافتہ اند. آنان ترس را مغلوب ساختمند تا فتوت و مردانگی آشکار شود و بہ سرچشمہ فنا و نیستی راہ یابند.

5. امروزہ، پاسداران مرز علم و دانش، ایران را بہ قدرتی ہم سنگ با بزرگترین قدرت های جہان تبدیل کردہ اند. این قدرت، نہ از فناوری پیشرفته یا توسعہ اقتصادی، بلکہ از نیروی الهی نشأت می گیرد کہ دیر یا زود، ہمہ دنیا را بہ سوی ما جذب خواہد کرد و پرچم اسلام را بر فراز ہمہ بلندی های جہان بہ اهتزاز در خواہد آورد.

6. جنگ تحمیلی، کہ آتشی از سوی نمرودیان بود، عرصہ ای برای شکوفایی استعدادہای رزمی و وجدان های بیدار آزادمردان شد. از سوی دیگر، این جنگ، نیرنگ دشمنان و پوشالی بودن قدرت آنان را برملا ساخت. اکنون، ای جوانان دانشمند و غیور ایرانی! نوبت شکوفایی استعدادہای علمی در زمینہ فناوری و انرژی ہستہ ای است. آفرین بر شما کہ چه خوب از مرزہای دانش کشور پاسداری می کنید.

7. آمادگی رزمی برای ہر زمانی لازم است، اما آنچه اکنون ضروری است، تلاش در عرصہ علم و توسعہ فناوری و فن آوری ہستہ ای است. دانشمندان ایرانی در عرصہ فن آوری ہستہ ای، از حریم و استقلال و کیان کشور دفاع و پاسداری می کنند. ای پاسداران عرصہ علم! آیا تنها آمریکایی های متمدن می توانند فن آوری ہستہ ای در اختیار داشتہ باشند و ما کہ در جہان سوم، یعنی جہان غیرمتمدن ها(!) زندگی می کنیم، باید رنج قربانی شدن زیر چکمہ های ژنرال های پنتاگون و نژادپرستان صہیونیست را بر خود ہموار کنیم تا نظم اجتماعی لیبرالی کہ بہ گفتہ پوپر، بزرگترین دستاورد بشر است، نابود نشود؟

پی نوشت ها:

1. صحیفه امام؛ ج 8، ص 305 & 306; ndash.
2. برگرفته از سخنان امام خمینی رحمه الله؛ در جمع عشایر کهنوج و اساتید دانشگاه، 1358/3/4.
3. تحریم: 6.
4. تفسیر نور جلد 10 - صفحه 131.
5. یوسف/12.
6. حجر/9.
7. توبه/32.
8. انفال/41.
9. یوسف/21.
10. سوره مبارکه الحج آیه 40.
11. سوره مبارکه القصص آیه 5.
12. سوره مبارکه یوسف آیه 21.
13. بیانات در دیدار مسئولان نظام به مناسبت عید فطر (۱۰/۰۷/۱۳۸۷).
14. برگرفته از سخنان امام خمینی رحمه الله؛ در جمع فرماندهان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، 1358/7/2.
15. امام خمینی رحمه الله، سپاه پاسداران در اندیشه امام خمینی رحمه الله، تهران، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام، 1379.
16. برگرفته از سخنان امام خمینی رحمه الله؛ در جمع مسئولان نهضت سوادآموزی در سراسر کشور، 1359/10/6.
17. ابن ابی جمهور، عوالی اللئالی العزیزیه فی الاحادیث الدینیہ، تحقیق: مجتبی عراقی، قم، سیدالشهدا، 1403 هـ . ق، ج 1، ص 87.
18. ترمذی، سنن الترمذی، تحقیق: احمد محمد شاکر، بیروت، دار احیاء التراث، بی & rlm؛ ج 3، ص 96.
19. نهج الفصاحه، ابوالقاسم پاینده، حدیث 2820.
20. همان، حدیث حدیث 2104.
21. همان، حدیث 97.
22. شرح غررالحکم، ج 5، ص 68.
23. آیه 54 سوره آل عمران.
24. آل عمران/54.
25. نحل/36.
26. احزاب/32.
27. احزاب/30.
28. فروغ کافی، ج ۳، ص ۶۵، ج ۹.
29. یوسف/55.
30. صحیح مسلم: ج 3 ص 1459 ح 20، سنن ابی داوود: ج 3 ص 130 ح 2928 کلاهما عن ابن عمر . [
31. صحیفه امام، ج 7، ص 491.
32. همان، ج 8، ص 122.
33. همان، ج 8، ص 280-278.
34. همان، ج 8، ص 379.
35. همان، ج 8، ص 388.
36. جواد فاضل، صحیفه سجادیه، تهران، انتشارات امیرکبیر، 1372، چ 16، ص 263.

منابع:

<http://www.imam-khomeini.ir/fa/NewsPrint.aspx?id=25715>

<http://www.imam-khomeini.ir/fa/NewsPrint.aspx?id=25715>

<https://wiki.ahlolbait.com> آیه 32 سوره توبه

<https://www.balagh.ir/content/11974>

[/https://fa.shafaqna.com/news/292278](https://fa.shafaqna.com/news/292278)

<http://www.imam-khomeini.ir/fa/k1>

<https://www.balagh.ir/content/2658>

[/https://fa.wiki.khomeini.ir/wiki](https://fa.wiki.khomeini.ir/wiki)

